

Ograniczenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej.

Opracowanie: Fundacja Młodzi Ludziom

Zgodnie z art. 95 k.r.o „Władza rodzicielska obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowania dziecka, z poszanowaniem jego godności i praw.”

Władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro dziecka i interes społeczny, a rodzice przed powzięciem decyzji w ważniejszych sprawach dotyczących osoby lub majątku dziecka powinni je wysłuchać, jeżeli rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości dziecka na to pozwala, oraz uwzględnić w miarę możliwości jego rozsądne życzenia.

Pieczą nad dzieckiem –
obejmuje wychowanie
dziecka i kierowanie nim.

**Rodzice są przedstawicielami
ustawowymi dziecka
pozostającego pod ich władzą
rodzicielską tj. reprezentują
dziecko.**

Zgodnie z art. 97 k.r.o.

§ 1. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich jest obowiązane i uprawnione do jej wykonywania.

§ 2. Jednakże o istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie; w braku porozumienia między nimi rozstrzyga sąd opiekuńczy.

Zgodnie z art. 98 k.r.o.

§ 1. Rodzice są przedstawicielami ustawowymi dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka.

§ 2. Jednakże żadne z rodziców nie może reprezentować dziecka:

- 1) przy czynnościach prawnych między dziećmi pozostającymi pod ich władzą rodzicielską – czyli jeden rodzic nie może reprezentować jednego z dzieci przy czynnościach prawnych których drugie jego dziecko jest stroną przeciwną,
- 2) przy czynnościach prawnych między dzieckiem a jednym z rodziców lub jego małżonkiem, chyba że czynność prawna polega na bezpłatnym przysporzeniu na rzecz dziecka albo że dotyczy należnych dziecku od drugiego z rodziców środków utrzymania i wychowania.

W sytuacji, gdy rodzice napotykają trudność w wykonywaniu władzy rodzicielskiej, lub pozostają w sporze co do tych czynności lub powstaje zagrożenie dla interesu dziecka sąd opiekuńczy może:

- zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania,
- określić, jakie czynności nie mogą być przez rodziców dokonywane bez zezwolenia sądu,
- poddąć wykonywanie władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego,
- powierzyć zarząd majątkiem małoletniego ustanowionemu w tym celu kuratorowi.

Władza rodzicielska trwa aż do momentu osiągnięcia przez dziecko pełnoletniości, i jest niezależna od tego czy rodzice pozostają w związku małżeńskim czy nie.

- Są sytuacje w których władza ta ustanie np. w następujących przypadkach :**
- **utrata przez rodzica pełnej zdolności do czynności prawnych,**
 - **śmierć rodzica,**
 - **pozbawienie władzy rodzicielskiej wyrokiem sądu,**
 - **zaprzeczenie ojcostwa, lub macierzyństwa**
 - **unieważnienie uznania dziecka,**
 - **przysposobienie – wtedy władza ta ustaje wobec rodzica biologicznego, bądź rozwiązanie przysposobienia .**

Utrata czy wygaśnięcie władzy rodzicielskiej nie ma wpływu na obowiązek alimentacyjny wobec dziecka.

Alimenty należne są każdemu dziecku które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że posiadany przez nie majątek wystarczy na jego utrzymanie.

Zdarzają się sytuacje w których dochodzi do ograniczenia władzy rodzicielskiej rodziców lub jednego rodzica wobec dziecka, a nawet pozbawienie tego rodzica całkowicie władzy rodzicielskiej względem dziecka.

O takich rozstrzygnięciach decyduje każdorazowo sąd kierując się dobrem małoletniego dziecka.

Ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej możliwe jest wyłącznie na drodze sądowej.

Wniosek o wydanie rozstrzygnięcia w kwestii władzy rodzicielskiej może złożyć każdy kto posiada wiedzę o tym że władza nad dzieckiem wykonywana jest w sposób nieprawidłowy – mogą być to rodzice, dziadkowie, członkowie dalszej rodziny, szkoła, przedszkole, policja, opieka społeczna, placówka medyczna.

We wniosku należy podać:

- sąd do którego wnosi się wniosek,
- określić uczestników postępowania,
- określić o co się wnosi (ograniczenie/ pozbawienie władzy rodzicielskiej),
- określić wobec kogo ma być ograniczona/ pozbawiona władza rodzicielska, określić przyczynę wniosku.

Wniosek należy uzasadnić, opłacić (100 zł) i załączyć wszelkie niezbędne dokumenty.

Dokumenty potrzebne do złożenia wniosku:

- odpis zupełny aktu urodzenia dziecka,
- dowód uiszczenia opłaty od wniosku albo oświadczenie majątkowe do wniosku o zwolnienie z ponoszenia kosztów postępowania,
- odpis wyroku rozwodowego (gdy rodzice są po rozwodzie),
- dowody na okoliczności podnoszone we wniosku mające wykazać nieprawidłowe wykonywanie władzy rodzicielskiej (dokumenty, nagrania, świadkowie itp.)

Wniosek składa się
w sędzie opiekuńczym –
wydziale rodzinnym
i nieletnich sądu
rejonowego właściwego
ze względu na miejsce
zamieszkania dziecka.

Sąd może wydać postanowienie o:

- ograniczeniu/ pozbawieniu władzy rodzicielskiej jednego z rodziców,
- ograniczeniu/ pozbawieniu władzy rodzicielskiej obojgu rodzicom,
- sąd może oddalić wniosek jeżeli uzna że nie ma żadnych wskazań do ograniczenia lub pozbawienia władzy rodzicielskiej

W przypadku problemów prawnych, mediacji, potrzeby pomocy zapraszamy do korzystania z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Na stronie

<https://np.ms.gov.pl>

znajduje się prosta wyszukiwarka w której znajdziecie Państwo wszystkie dostępne w Polsce punkty tej pomocy.